

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. «
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 20 JULI.

Onze liberale *Vedette* zit daar in eenen schoonen ambras.

Zij zou hare patronen wel willen wasschen van de welverdiende verwijtingen welke alle eerlijke lieden hun naar het hoofd werpen. Maar ongelukkig de zaak is niet gemakkelijk.

Eenieder is getuige geweest van de tergende feiten, welke de voorzitters der twee kiesbureelen begaan hebben. Waarom geeft de *Vedette* hierover geene uitlegging?

Waarom zegt zij niet wat zij denkt over de wijze waarop M. de rechter Schaetzen het kiesbureau der tweede sectie heeft samengesteld? Op welken tekst der wet steunt M. Schaetzen om aan eenen persoon, die door het lot als stemopnemer aangeduid is, het recht te ontzeggen om plaats aan het bureau te nemen? Uit welk recht doet M. Schaetzen den zetel van stemopnemer bekleeden door eenen kiezer die geen het minste recht heeft om dit ambt te vervullen? Zou dat misschien zijn omdat de tweede meer waarborgen van liberalerij oplevert dan de eerste? Zou de *Vedette* den tijd niet hebben om die kleine vraag te beantwoorden?

Wij hebben nog gevraagd uit welk recht M. de president de Fastré en M. de rechter Schaetzen bij de opening der stemming verklaard hebben dat de stembriefjes, die voor elken kandidaat den naam dragen van eenen persoon die niet op den rang staat, zouden nietig zijn.

De kwadetonen zeggen dat de twee liberale voorzitters hierdoor het middel voorzagen om een deel katholieke stembriefjes te vernietigen. De katholieken boden inderdaad slechts tien kandidaten aan. Het was te voorzien dat talrijke katholieke kiezers eenen elfden naam zouden op hun briefje brengen. Waarom zou zulke briefje moeten ongeldig zijn? Het schijnt ons noodig dat hierover eene duidelijke uitlegging gegeven worde zoo niet loopen de liberale voorzitters onzer twee kiesbureelen gevaar van partijdrift beschuldigd te worden.

Waarom antwoordt de *Vedette* daar niets op? Waarom durft zij geen enkele woordje reppen over het gedrag gehouden door M. den voorzitter de Fastré tegenover eenen katholieken kiezer dien hij daags na de kiezing in zijn kabinet ontbiedt om de gelegenheid te hebben hem aan de deur te zetten?

De geheimzinnige Kruisen.

(VERVOLG EN EINDE.)

Hagenau, 12 juni 1872.

« Mijnheer de Redacteur,

« Sedert Pruisen het recht heeft en bezig is onze harten te winnen, door ons te verbieden elders te schrijven en te spreken dan te Berlijn, geven wij natuurlijk zeer nauwkeurig acht op elk dagbladartikel uit het buitenland, dat zich met ons bezig houdt zonder ons in onze rampen te beschrijven of met onze gevoelens den spot te drijven. Ik behoeft u derhalve niet te zeggen, dat de artikelen in uw blad betreffende de geheimzinnige kruisen van ons laud niet aan mijne aandacht ontsnapt zijn. Ik haast mij u mijne eigene waarnemingen daaromtrent in den Elzas en het hertogdom Baden mede te deelen. Ik sta u voor de echtheid daarvan in.

« Het komt mij voor, mijnheer de redacteur, dat er eenig verschil bestaat tusschen de verschijningen van het hertogdom en die, welke ten onzent voor zoodanig moeten doorgaan. Op geen een der ruiten, welke men aanvankelijk heeft aangewezen als met kruisen of buitengewone figuren gemerkt — in onze plaats en de omliggende streken — heb ik iets ontdekt, dat der vermelding waardig is. Het zijn onveranderlijk overal minder of meer groote vlekken, met groenachtige prismatische kleuren onder de zonnestralen, zelden eenige duidelijke figuren vertoonende, soms de geheele ruit bedekkende en de verbeelding vrij spel gevende om daarin alles waar te nemen, wat zij maar wil even als soms in de wolken. De afbeeldingen en gedaanten, welke men in het eerste uur van nieuwsgierig-

Wij vragen het nog eens aan de *Vedette*: indien de mannen die de verhevene zending ontvangen hebben om met onpartijdigheid de balans der justitie in de hand te houden, zich aan zulke beschuldigingen van schreeuwend partijdigheid bloot stellen, wat komt er dan van den eerbied die den magistraat moet omringen? Indien de onpartijdigheid eens rechtens kan in twijfel getrokken worden, welk vertrouwen wil men dan dat een katholieke burger stelle in de vonnissen onzer tribunalen?

Kom, *Vedette*, antwoord daar eens op. In plaats van uwe kleingestige beleedigingen tegen den eenen of den anderen katholieken kandidaat uit te stooten, zeg ons dan eens wat gij denkt over de handelwijze der heeren de Fastré en Schaetzen. Daarover zult gij heel voorzichtig zwijgen. Gij zijt wel niet gauw beschaamd, maar het gedrag der voorzitters onzer twee kiesbureelen is toch te zeer buiten den haak om bij de burgerij van Tongeren verdedigd te worden.

Tongeren, den 19 juli 1872.

Mijnheer de opsteller,

Ik moei mij niet veel met gazetten, met politiek of met volksfeesten. Ik lees zelden de gazetten, ik spreek weinig politiek en als het kermis in St-Jan is, dan ga ik in het beginhof te bier.

Permetteert mij vandaag toch, van ook eens de pen in mijn rechterhand te nemen om zoo iets op het papier te smeeren wat mij sedert veertien dagen in den kop rolt.

Op de kermis van St-Jan is bondig veel geld verteerd. Laat het mij maar rechteu zeggen, alles wat men gedaan heeft onder voorwendsel van volksfeest, is niet anders geweest dan eene besachtige zuip partij.

Denkt men dat men daardoor eenigen dienst aan het volk bewezen heeft? Men heeft den werkman vol bier gegoten. Men heeft hem voor een paar dagen buiten staat gesteld, om tot zijn werk terug te gaan. Ik spreek nog niet van de vrouwen en kinderen die eene halve week honger en dorst geleden hebben. Ik vraag het nog eens, heeft men veel dienst aan den werkman bewezen, door het inrichten der slemperijen van St-Jans kermis?

Ik zou mij met die beestigheden niet ophouden, had ik niet hooren vertellen dat St-Anna en St-Jacob van zin zijn toekomende week het voorbeeld van St-Jan te volgen. In de Maastriechterstraat gaat men van deur tot deur collecte doen, men verzamelt zooveel

heid in die vlekken heeft kunnen ontdekken, zijn altijd zeer klein en zoo onvolledig, dat men al zijn goeden wil moet aanwenden, om er nagenoeg een soldaat of eenig ander tweebeinig wezen in te ontcijferen zonder bovenlijf — of wel eene soort van vrouw zonder armen — of de schets van een engel op de bazuin blazend, maar zonder verbinding — of een Cristasbeeld aan geen enkel hout hangende — den linkerarm gescheiden van den romp, terwijl het hoofd ontbreekt enz. enz.

« Ziedaar hetgeen ik toevallig in het land van Straatsburg — Weisemburg heb gezien. — Maar hetgeen ik gezien heb op eenige minuten afstands van hier, aan gene zijde van den Rijn, schijnt van meer belang te wezen. Daar heb ik slechts een geteekende ruit gezien. Die ruit, van gewone afmetingen, draagt twee op elkander staande rechte kruisen, regelmatig in al hunne omtrekken afgeteekend, en drie centimeters breed. Het raam, waarin de ruit staat, valt goed in het oog en komt aan den weg uit, maar staat in eene bovenverdieping. Binnenshuis ontwaart het oog geen spoor van de kruisen; maar buiten, daarentegen, van verre of nabij, treffen de beide kruisen onmiddellijk het oog en doen zij zich terstond als zoodanig voor. Eene eigenlijk gezegde kleur hebben zij niet. Het is een betrekkelijk zeer donkere schaduw op het glas, aan welks helderheid en zuivere doorschijnendheid zij niets ontnemen. De bewoner van het huis, iemand, die goed onderwezen, niet lichtgelooovig maar godvreezend en eenvoudig is, heeft mij verhaald, hoe zij voor het eerst ontdekt werden.

« Het was den 11 maart. Hij bevond zich dien dag te Carlsruhe. Aan het station der hoofdplaats van zijn district afstappende, vond hij een groote massa ontselde menschen voor eenige glasruiten samengeschoold staan, waarop kruisen zichtbaar waren. Maar wie beschrijft zijne ver-

geld mogelijk, men gaat feest houden. Wat men van zin is in te richten dat weet ik niet. Maar ik durf van heden voorzeggen dat in de Maastriechterstraat, juist gelijk in de Jekerstraat het feest op niets anders zal uitkomen dan op eene zuip partij waarvan de familie van den werkman de boete zal betalen.

Ik ben in het geheel niet tegen de volksfeesten. Verre van daar. Maar dewijl men zich de moeite geeft om geld te verzamelen, zou het dan niet mogelijk zijn een beter gebruik te maken van de giften der inwoners? Ik en een ander die de Maastriechterstraat bewonen, wij willen wel deel nemen aan de onderschrijving, maar zou het niet veel beter zijn van de opbrengst aan den armen te geven, liever dan ze in vuurpijlen te verschieten en in bier af te slikken? Zou het niet te wenschen zijn dat de vrouw en de kinderen van den werkman ook een klein deel hadden in de giften der inwoners?

Ik beschuldig niemand, ik weet zelfs nog niet welke soort van feesten men voornemens is in te richten. Maar ik durf hoopen dat de Maastriechterstraat de eer zal willen hebben niet alleen van de zaken op eene fatsoenlijke manier in te richten, maar ook van te zorgen dat het feest van St-Anna en St-Jacob, in plaats van op eene zatzakkerij af te draaijen gelijk dat van St-Jan, een oprecht feest van liefdadigheid worde waarvan de vrouw en de kinderen des werkmans het aangenaam geheugen mogen bewaren.

Daarmee blijf ik, Mijnheer, uw toegenegen
Inwoner der Maastriechterstraat.

Het christelijk onderwijs.

Dagelijks lezen wij in de liberale dagbladen van Europa de domste aanvallen tegen het onderwijs dat door de geestelijkheid en voornamelijk door de Broeders der Christelijke leering gegeven wordt.

In de Vereenigde Staten van Amerika, waar de meerderheid der bevolking protestant is of geene geloofsbelijdenis heeft, duldt men niet alleenlijk de Broeders der christene scholen, maar men eerbiedigt, bemint ze en haalt ze aan. In dat uitgebreid land waar men de onwetendheid haat en men voor het onderwijs geene opofferingen spaart, zegt men niet dat de Broeders domkoppen zijn; integendeel men bewondert hunne leerwijze, hunne opoffering, en den vooruitgang dien hunne leerlingen doen; men aanziet ze als de beste meesters, en hunne scholen, akademien en kollegiën worden onder alle betrekkingen als voorbeelden aangewezen.

bazing, toen hij, in zijn dorp gekomen, de geheele gemeente als het ware zijn huis zag belegeren en hem het raam toonen, waarop even als op de hoofdplaats kruisen zichtbaar waren. Hij verzekerde mij met kwalijk verborgen spijt, dat geen enkel vreemdeling den 11, of daags te voren een voet in zijn huis gezet had; dat zijn eigen vader, die in den glashandel is, ontkent dat men dat glas zou heeft kunnen vervaardigen, om het eerst op een gegeven tijdstip te doen verschijnen, te meer nog daar het eene onmogelijkheid zou wezen, dat de glazenmaker, die het glas reeds lang geleden gesneden en ingezet had, zulks met zulk eene juistheid zou gedaan hebben. Hij kwam er dan ook onbewimpeld voor uit, dat men hem tot dusverre geen enkele voldoende oplossing heeft kunnen geven (tot op heden ontbreekt nog zulk eene oplossing.) Hij deelde mij eveneens mede, dat al de wezenlijke verschijningen van dien aard tot den zelfden datum 11 of 12 maart opklommen. Men heeft ook meenen op te merken, dat zij zich vertoonden daags nadat de afgevaardigden in de Badensche kamer voor de uitzetting van de kloosterorden uit de scholen hebben gestemd. Ik heb mij hiervan niet kunnen vergewissen.

« In overeenstemming met de daaromtrent door de dagbladen medegedeelde bijzonderheden, schijnt hetgeen ik zelf gezien en gehoord heb, derhalve duidelijk te bewijzen, dat de verschijningen der kruisen in het hertogdom Baden den 11, 12 en 13 Maart waargenomen, thans menschelijkerwijze onverklaarbaar zijn en dit waarschijnlijk altijd zullen blijven.

Maar de afstand tusschen dit en het bovennaamde van al de figuren en vlekken, welke de Badensche kinderachtigheid en het Fransche gevoel van den Elzas daarin poogt te zoeken, is naar ik meen, zeer groot. De eerste verschijnselen zijn duidelijk zichtbaar en kunnen door de

Wij laten hier een ooggetuige spreken die daadzaken aanhaalt, welke in Amerika door niemand tegengesproken worden. De *Daily Star* van New York spreekt als volgt:

« De zegepraal van de Broeders der christene scholen in de opvoeding zijn algemeen gewaardeerd, en in al de klassen der samenleving worden zij geëerbiedigd. Er is in hun stelsel van opvoeding eene bijzondere eerlijkheid die de achtung en den lof verdient heeft van alle verlichte mannen, om het even van welke benaming. Hun leven toewijdede aan de opvoeding der jeugd, hebben zij wonderlijk bijgedragen om verborgene talenten te openbaren en de eigenschappen der jongste geesten te ontwikkelen. Zij sparen noch tijd, noch arbeid, noch geld om aan hunne leerlingen de hoogste opvoeding te bezorgen, die men in deze stad geeft. Men kan niet genoegzaam de verkleefdheid en de aanhoudendheid hoogschatten, die zich toepassen aan een verheven doel en een belangrijk einde. Welnu men mag verzekeren dat de aanhoudendheid en de verkleefdheid van de Broeders der christene scholen de behendigste meesters der katholieke jeugd van New-York gemaakt hebben. Hunne lauweren zijn waarlijk verdiend en de lofbetuigingen die zij ontvangen, worden hun met recht toegewezen.»

Daarna geeft de schrijver der *Daily Star* in korte woorden de geschiedenis der invoering der Christene Broeders in de Vereenigde Staten, zegt wat hunne gestichten waren en wat zij eindelijk, na jaren geduld en werkzaamheid, geworden zijn. Hij eindigt aldus:

« Het getal der Christene Broeders, in de Vereenigde Staten, is tegenwoordig 500; in 't bisdom van New York alleen onderrichten zij meer dan tien duizend kinderen en jongelingen. Daarenboven zijn meer dan 900 vagebonden aan hunne zorgen toevertrouwd in het *Catholic Remortary*, en leeren, onder hunne leiding, nuttige burgers worden.

« De rechter Quina zegde onlangs van de orde der Christene Broeders, dat het de grootste instelling der Republiek was. De geleerde rechter voor wien dagelijks zooveel jonge misdadigen verschijnen, kent de weldaden eener echt christelijke opvoeding. En dit is het werk der Christene Broeders, dat verdient ondersteund te worden door al de lieden, die de belangen der Republiek ter herte nemen.»

Men schrijft ons uit Sichen:

Gelief, tot stichting van de menigvuldige lezers van uw geëerd blad, eene plaats in hetzelfde aan het volgend verslag te vergunnen,

geheele Badensche bevolking waargenomen worden; men kan ze met recht als vrouwen beschouwen, eerstens uithoofde van het plotselinge hunner verschijning, tweedens uithoofde der gelijktijdigheid van die verschijning op een groot aantal ver van elkander verwijderd liggende plaatsen, eindelijk uithoofde van de regelmatigheid hunner omtrekken en de buitengewone omstandigheden, waarin zij de verklaring, de vervanging, de kunstmatige nabootsing, de scheikundige wassching enz. trotseren.

De zoogenaamde verschijnselen nu van den Elzas missen al die eigenschappen en zijn op te veel huizen zichtbaar. De plaatselijke nieuwsgierigheid houdt er zich dan ook nagenoeg niet mede bezig. Zij doen slechts nadeel aan de werkelijkheid der verschijningen van maart, dat men uit de onbeduidendheid der laatste tot die van de eerste besluit, wanneer men de beide soorten niet van nabij gezien heeft. Naar mijne eenvoudige meening zijn de gekleurde glasruiten in den Elzas slechts soorten van minder goede kwaliteit, gevoeliger voor de aanhoudende natte weergesteldheid, en indien men zich de moeite geeft van buiten de glasruiten in andere landen te beschouwen, zal men waarschijnlijk dergelijke aantreffen. Hetzelfde kan niet gezegd worden van de kruisen van Baden, namelijk van die van 11 en 12 maart van dit jaar.

Ontvang enz.

Wij vinden daarenboven in den *Echo de Foudrière* den volgenden brief, welke volgens dat blad geschreven is door iemand, die alle vertrouwen verdient:

Kintzheim, 4 juni 1872.

De Elzas is bezocht geworden door bliksem en hagelsg. Omstreeks twaalf gemeenten van